

Samarbetsavtal mellan tvåspråkiga välfärdsområden om svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster

Innehållsförteckning

1.	Avtalsparter	2
2.	Definitioner	2
3.	Bakgrund till och syfte med avtalet.....	3
4.	Godkännande av avtalet samt inlämnande till social- och hälsovårdsministeriet.....	4
5.	Giltighetstid för avtal	4
6.	Avtalsstruktur för tjänster.....	4
7.	Tjänster som omfattas av samarbetsavtalet.....	5
8.	Noggrannare innehåll i tjänster och villkor	5
9.	Prissättning.....	6
10.	Sekretess och dataskydd	6
11.	Skadeståndsansvar	6
12.	Uppföljning av avtalet och utvärdering av fullgörandet.....	6
13.	Force majeure	7
14.	Ändring och uppsägning av avtal	8
15.	Överföring av avtal	8
16.	Meningskiljaktigheter och lagstiftning som tillämpas	8
17.	Underskrifter	8
18.	Bilagor	9

1. Avtalsparter

- 1) Helsingfors stad, FO-nummer 0201256-6
- 2) HUS-sammanslutningen, FO-nummer: 1567535-0
- 3) Östra Nylands välfärdsområde, FO-nummer: 3221339-3
- 4) Mellersta Österbottens välfärdsområde, FO-nummer: 3221325-4
- 5) Kymmenedalens välfärdsområde, FO-nummer: 3221311-5
- 6) Västra Nylands välfärdsområde, FO-nummer: 3221347-3
- 7) Vanda och Kervo välfärdsområde, FO-nummer: 3221356-1
- 8) Egentliga Finlands välfärdsområde, FO-nummer: 3221065-1
- 9) Österbottens välfärdsområde, FO-nummer: 3221324-6

2. Definitioner

I detta Avtal avses med begrepp som definierats nedan:

Kund	Invånare i välfärdsområdet och andra personer för vilka välfärdsområdet enligt lag ska ordna social- och hälsovårdstjänster
Välfärdsområdeslagen	Lagen om välfärdsområden (29.6.2021/611)
Ordnandelagen	Lag om ordnande av social- och hälsovård (29.6.2021/612)
Parter	Två eller flera organisationer som har nämnts i punkt 1
Part	Varje organisation som har nämnts i punkt 1 separat
Serviceproducent	Part som säljer service till en annan Part
Serviceavtal	Ett serviceavtal som har ingåtts inom ramen för detta Avtal
Serviceförteckning	Förteckning som finns som avtalets Bilaga 1, som omfattar de tjänster som Parterna erbjuder varandra
Avtalsparter	Alla organisationer som har nämnts i punkt 1 tillsammans
Avtal	Detta avtalsdokument med bilagor
Beställare	Part som köper service av en annan Part
Nylands ordnandelag	Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (29.6.2021/615)
Införandelagen	Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (29.6.2021/616)

3. Bakgrund till och syfte med avtalet

Genom detta Avtal kommer Avtalsparterna överens om det ömsesidiga samarbetet och den ömsesidiga arbetsfördelningen för att garantera att de svenskspråkigas språkliga rättigheter, vilka lagstiftningen förutsätter, tillgodoses inom social- och hälsovården.

Sju av Finlands 21 välfärdsområden är tvåspråkiga. Dessa är Östra Nylands, Mellersta Österbottens, Kymmenedalens, Västra Nylands, Vanda och Kervo, Egentliga Finlands samt Österbottens välfärdsområden. Förutom dessa är Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen tvåspråkiga.

De tvåspråkiga välfärdsområdena ska ingå ett samarbetsavtal för att garantera att de svenskspråkigas språkliga rättigheter tillgodoses inom social- och hälsovården. Avtalskyldigheten gäller även Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. (Ordnandelagen 1 § 3 och 4 mom. samt 39 § 1 och 7 mom.)

Enligt 39 § 2 mom. i ordnandelagen ska det i samarbetsavtalet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena överenskommas om:

- arbetsfördelningen och samarbetet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena vid genomförandet av sådana social- och hälsovårdstjänster på svenska där det är nödvändigt för att se till att de språkliga rättigheterna tillgodoses utifrån hur krävande eller ovanlig uppgiften är eller hur stora kostnader den medför;
- arbetsfördelningen och samarbetet i fråga om sådana social- och hälsovårdstjänster på svenska som det är ändamålsenligt att genomföra endast i en del av välfärdsområdena till följd av hur krävande eller ovanlig uppgiften är eller hur stora kostnader den medför samt
- det expertstöd som de tvåspråkiga välfärdsområdena ger varandra vid genomförandet av tjänster på svenska.

Enligt 39 § 2 mom. kan samarbetsavtalet gälla även annan arbetsfördelning och annat samarbete.

De ovan nämnda välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen hör till tre olika samarbetsområden: Södra Finlands, Västra Finlands och Norra Finlands samarbetsområden. Samarbetsavtalet ska samordnas med samarbetsavtalet för samarbetsområdet enligt 36 § i ordnandelagen.

Det förutsätts i 56 § 5 mom. i införelagen att det ska avtalas om samarbetet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena senast den 1 september 2023.

I detta Avtal är det inte fråga om en offentlig upphandling enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) och det är inte heller fråga om att välfärdsområdet bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden (välfärdsområdeslagen 131 §).

Genom detta Avtal inskränks inte en persons rätt att välja vid vilken vårdenhet hen får vård, vilket avses i kapitel 6 i hälso- och sjukvårdslagen, eller rätt att välja den legitimerade yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som behandlar hen och inte heller en persons rätt att anhänga om socialservice i ett annat välfärdsområde, vilken avses i 55 § i ordnandelagen eller andra rättigheter för Kunden om vilket det har bestämts i den gällande lagstiftningen vid varje tidpunkt.

Parterna konstaterar, att Västra Nylands välfärdsområde enligt ordnandelagens 33 § ska stödja utvecklandet av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet.

4. Godkännande av avtalet samt inlämnande till social- och hälsovårdsministeriet

Enligt 39 § 4 mom. i ordnandelagen ska de tvåspråkiga välfärdsområdena höra social- och hälsovårdsministeriet innan de godkänner samarbetsavtalet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena.

Samarbetsavtalet ska godkännas av samtliga tvåspråkiga välfärdsområdens välfärdsområdesfullmäktige. För HUS-sammanslutningens del ska samarbetsavtalet godkännas av dess högsta beslutande organ. För Helsingfors stads del ska samarbetsavtalet godkännas av dess fullmäktige. (39 § 4 och 7 mom. i ordnandelagen)

Detta Avtal har godkänts:

- i Helsingfors stadsfullmäktige XX.XX.XXXX § XX,
- i HUS-sammanslutningens stämma XX.XX.XXXX § XX,
- i Östra Nylands välfärdsområdesfullmäktige XX.XX.XXXX § XX,
- i Mellersta Österbottens välfärdsområdesfullmäktige XX.XX.XXXX § XX,
- i Kymmenedalens välfärdsområdesfullmäktige XX.XX.XXXX § XX,
- i Västra Nylands välfärdsområdesfullmäktige XX.XX.XXXX § XX,
- i Vanda och Kervo välfärdsområdesfullmäktige XX.XX.XXXX § XX,
- i Egentliga Finlands välfärdsområdesfullmäktige XX.XX.XXXX § XX och
- i Österbottens välfärdsområdesfullmäktige XX.XX.XXXX § XX.

Det godkända Avtalet ska enligt 39 § 4 mom. i ordnandelagen lämnas in till social- och hälsovårdsministeriet.

Egentliga Finlands välfärdsområde lämnar in det godkända och undertecknande avtalet till social- och hälsovårdsministeriet.

5. Giltighetstid för avtal

Detta Avtal träder i kraft 1.9.2023 och är i kraft tills vidare.

Giltighetstiden för de avtal som ingåtts om Kårkullas tjänster med stöd av 56 § 1-3 mom. i införandelagen löper ut då detta Avtal träder i kraft.

6. Avtalsstruktur för tjänster

Detta Avtal är ett huvudavtal, på basis av vilket Parterna kan ingå enskilda Serviceavtal om svenskspråkiga tjänster inom social- och hälsovården.

Serviceavtalen kan gälla ömsesidig försäljning och ömsesidigt köp av en svenskspråkig tjänst som är föremål för Serviceavtalet antingen helt eller delvis.

Ifall Parterna sinsemellan kommer överens om försäljning och köp av tjänst delvis, kan Parterna komma överens om att Beställaren har rätt att skaffa motsvarande tjänster även av andra serviceproducenter.

Parterna kan även skriftligen separat avtala om överföring av organiseringsansvaret för att trygga förverkligandet av de språkliga rättigheterna.

7. Tjänster som omfattas av samarbetsavtalet

I bilaga 1 till detta Avtal finns det en serviceförteckning över de svenskspråkiga social- och hälso-tjänster, gällande vilka Parterna har insett att det finns ett behov av samarbete.

Parterna är berättigade till att ingå avtal som gäller expertstöd. Tjänster som erbjuds som expertstöd är noggrannare definierade i Tjänsteförteckningen (bilaga 1). Avtalets kapitel 9 tillämpas på den prissättning som tas ut gällande expertstöd. Även till övriga delar tillämpas detta Avtal när expertstödet tjänster erbjuds och beställs.

Varje Part kan genom att följa sina egna bestämmelser för befogenheter besluta om försäljning eller köp av tjänster eller om överföring av organiseringsansvaret.

På basen av detta avtal har Parterna inte någon skyldighet att ingå Serviceavtal eller att skaffa tjänster av en annan Part, i fall att det inte är nödvändigt för att säkra kundernas språkliga rättigheter.

I serviceförteckningen (bilaga 1) har det separat antecknats tjänstespecifikt de tjänster, vilka Parterna erbjuder de andra Parterna vid tidpunkten då Avtalet undertecknas. Bilagan uppdateras så att den motsvarar den aktuella situationen. Ändringarna och uppdateringarna görs så, att kundernas språkliga rättigheter inte riskeras på grund av ändringarna. Nätverksgruppen för samarbetsavtalet handhar uppdateringen av bilagan.

8. Noggrannare innehåll i tjänster och villkor

Om innehållet i tjänsterna och villkoren avtalas mellan den ifrågavarande Serviceproducenten och Beställaren genom separata Serviceavtal. När ett serviceavtal utarbetas, ska det beaktas, vad som har kommit överens i kapitlen 6 och 8-16 i detta Avtal.

När det avtalas om serviceavtalets giltighet ska det beaktas att Serviceavtalet kan vara i kraft högst tiden för detta Avtals giltighet.

Serviceproducenten ansvarar för att tjänsterna produceras med kvalitet, professionellt och i enlighet med dataskydd. Serviceproducenten ansvarar för att verksamheten är lagenlig, kvalitativ och ändamålsenlig.

I serviceavtalen ska det beaktas behov av assistans hos Parterna när Serviceavtalet avslutas.

Kunderna är i princip invånare i Beställarens välfärdsområde. Genom detta Avtal inskränks inte en persons rätt att välja vid vilken vårdenhet hen får vård, vilket avses i kapitel 6 i hälso- och sjukvårdslagen, eller rätt att välja den legitimerade yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som behandlar hen och inte heller en persons rätt att anhålla om socialservice eller vårdplats i ett annat välfärdsområde, vilken avses i 55 § i ordnandelagen eller andra rättigheter för Kunden om vilket det har bestämts i den gällande lagstiftningen vid varje tidpunkt.

Ifall det inte avtalas att organiseringsansvaret överförs:

- Beställaren behåller organiseringsansvaret enligt § 7 i välfärdsområdeslagen för handhavandet av sina lagstadgade uppgifter, för tillgodoseendet av sina invånares lagstadgade rättigheter samt för andra lagstadgade uppgifter som tillhör organisatören i förhållande till Kunder.
- Beställaren ansvarar för fattandet av myndighetsbeslut som berör Kunder, deras lagenlighet och riktighet samt för tillgodoseendet av sina Kundernas rättigheter i beslutfattandet angående beviljandet av tjänsten, uppgörandet av kund- och serviceplan och specialomsorgsprogram. Serviceproducenten ska lägga fram ett skriftligt förslag för Beställaren ifall den märker ett behov att ändra tjänsten. När kundens situation eller vårdintensitet ändras är Beställaren skyldig att uppgöra en ny kund-och serviceplan för kunden.

9. Prissättning

Beställaren ansvarar för att de kostnader som producerandet av tjänsten har medfört ersätts Serviceproducenten. Det avtalas om priserna på tjänsterna i separata Serviceavtal.

Prissättningen baserar sig på Serviceproducentens självkostnadspris. Priserna definieras för Parterna på enhetliga grunder och baserar sig på Serviceproducentens prislister. Självkostnadspriserna fastställs årligen så att de baserar sig på Serviceproducentens budget. Serviceproducenten ska på begäran till Beställaren leverera en beräkning över självkostnadsprisets beräkningsgrunder.

Ifall producerandet av tjänsten förutsätter att kapacitet upprätthålls kontinuerligt och andra betydande kostnadsförbindelser utan att andra välfärdsområden har en skyldighet att inköpa, kan det separat avtalas i Serviceavtalet om upprätthållandet av beredskap.

Ifall föremålet för ett Serviceavtal är en tjänst, på vilken det tillämpas 57 § i ordnandelagen, ska det beaktas vad som stadgas i 57 § i ordnandelagen, när det avtalas om prissättningen på tjänsten. Ifall social- och hälsoministeriet stadgar med stöd av 57 § i ordnandelagen om grunderna för ersättning för tjänsterna, ska de följas i de Serviceavtal som bestäms med stöd av detta Avtal.

Ifall det välfärdsområde som verkar som Beställare överför organiseringsansvaret till ett annat välfärdsområde, svarar Beställaren för finansiering av sina uppdrag med stöd av 7 § i välfärdsområdeslagen.

10. Sekretess och dataskydd

Detta Avtal med bilagor är offentligt.

Avtalsparterna konstaterar att när verksamhet enligt detta Avtal verkställs, ansvarar varje Part för sin del för en lagenlig behandlingsgrund för kundernas personuppgifter och behandling.

Parterna avtalar noggrannare om dataskydds- och datasäkerhetsvillkor i Serviceavtalen samt om lagrandet av uppgifter som hänför sig till serviceproduktionen.

11. Skadeståndsansvar

En part har rätt att få skadestånd för direkt skada, som avtalsbrott av den andra Parten har orsakat, men inte för indirekt skada. Ansvarsbegränsningen gäller inte en situation, då en Part har orsakat skadan uppsåtligt eller genom grov oaktsamhet.

Parterna avtalar om tjänstespecifikt skadeståndsansvar för varje tjänst separat i Serviceavtalen.

12. Uppföljning av avtalet och utvärdering av fullgörandet

Det har stadgats i 39 § 5 moment i ordnandelagen att fullgörandet av samarbetsavtalet mellan de tvåspråkiga samarbetsområdena ska följas och utvärderas årligen.

Varje Part uppföljer fullgörandet av Avtalet och rapporterar om det inom den egna organisationen i enlighet med den egna organisationens regler.

Målsättningen är, att Parterna i samarbete definierar de förfaringssätt och mätare, genom vilka avtalets och de språkliga rättigheternas förverkligande utvärderas och följs upp.

För att samordna Avtalsparternas verksamhet ordnas det regelbundet ett möte som består av representanter för Avtalsparter, vilket kallas **Nätverksgruppen för samarbetsavtalet**. Det ordnas möten åtminstone fyra gånger per år, två under vårterminen och två under höstterminen. Avtalsparterna utnämner sina representanter i Nätverksgruppen för samarbetsavtalet. Nätverksgruppen för samarbetsavtalet väljer årligen en ordförande bland sina medlemmar.

Nätverksgruppen för samarbetsavtalet för en uppdaterad serviceförteckning över svenskspråkiga tjänster inom social- och hälsovården, gällande vilka Parterna har identifierat ett behov av samarbete samt över de välfärdsområden som erbjuder tjänsterna.

Avtalsparterna konstaterar att Nätverksgruppen för samarbetsavtalet inte är ett beslutsfattande organ och det har inga befogenheter heller. De tjänsteinnehavare som bereder och verkställer ärenden i sina egna organisationer, vilka har behandlats i Nätverksgruppen för samarbetsavtalet ansvarar för att beredning av ärenden, beslutsfattande och verkställande sker inom ramen för befogenheter.

Enligt 39 § 5 moment i ordnandelagen finns bestämmelser om nationalspråksnämndens skyldighet att lägga fram förslag om ändring av avtalet och följa hur avtalet fullgörs i 33 § i välfärdsområdeslagen. Enligt 33 § i välfärdsområdeslagen är nationalspråksnämndens uppgift att komma med förslag om innehållet i ett i 39 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård avsett avtal om samarbetet och arbetsfördelningen mellan tvåspråkiga välfärdsområden, lämna utlåtande om avtalet till välfärdsområdesfullmäktige samt följa fullgörandet av avtalet. När det gäller Helsingfors stad stipuleras det på motsvarande sätt om uppgifterna för nationalspråksnämnden i 19 § i Nylands ordnandelag.

13. Force majeure

Som befrielsegrund (force majeure) betraktas en sådan ovanlig händelse som hindrar att Avtalet fullgörs och påverkar fallet och som har inträffat efter det att Avtalet ingicks och som Parterna inte haft någon orsak att beakta när de ingick Avtalet. Dessutom ska händelsen vara oberoende av Parterna och dess hindrande effekt inte kunna undanröjas utan oskäliga merkostnader eller oskälig tidsförlust. Sådana händelser kan vara krig, uppror, inre oroligheter, myndigheters rekvisition eller beslag för offentligt behov, import- eller exportförbud, naturkatastrof, avbrott i den allmänna samfärdseln eller energidistributionen, strejk eller annan arbetskonflikt eller eldsvåda eller någon annan omständighet med lika betydande och ovanliga verkningar som är oberoende av kontraktsparterna.

Om fullgörandet av en förpliktelse i avtalet fördröjs på grund av ett oöverstigligt hinder, ska tiden för att fullgöra avtalsförpliktelsen förlängas så mycket som det kan anses skäligt med beaktande av alla omständigheter som påverkar fallet.

Avtalsparterna ska genast underrätta varandra om att ett oöverstigligt hinder har inträffat och när det har upphört. Senast därefter ska Parterna avtala om hur hindret har påverkat leveransen.

Varje Part har rätt att häva avtalet helt eller delvis, om fullgörandet av Avtalet fördröjs med fler än fyra (4) månader på grund av att det oöverstigliga hindret fortsätter att råda.

Parterna avtalar tjänstespecifikt om säkerställandet av kontinuiteten i tjänsterna samt om den eventuella inverkan av ett oöverstigitligt hinder på fullgörandet av avtalsförpliktelserna i Serviceavtalen.

14. Ändring och uppsägning av avtal

Avtalsparterna konstaterar att detta Avtal har utarbetats förpliktade av tidsschemat i enlighet med 56 § 5 moment i införelagelagen och Avtalsparterna inte nödvändigtvis har alla detaljer som verkställandet av Avtalet förutsätter för kännedom vid tidpunkten för utarbetandet av avtalet. Till följd av detta förbinder Avtalsparterna sig till att i gott samförstånd utvärdera Avtalets innehåll, verkställande och att göra de preciseringar och ändringar som krävs i avtalet för att främja dess verkställande, ifall sådana behov förekommer efter Avtalets ikraftträdande.

Enligt 39 § 5 moment kan ändringar i Avtalet göras på förslag från ett eller flera tvåspråkiga välfärdsområden eller på initiativ från social- och hälsöförälsministeriet.

Ändringar i avtalet ska göras skriftligt. Annan ändring är betydelselös.

Avtalsparterna är medvetna att ändrandet av avtalet förutsätter att social- och hälsöministeriet hörs.

En uppdatering av Serviceförteckningen tolkas inte som en avtalsändring.

Ifall ordnandelagen till sitt innehåll ändras betydande, förbinder Avtalsparterna sig att behandla detta Avtal och Serviceavtalen i tillämpliga delar på nytt.

Parterna har ingen rätt att ensidigt uppsäga detta Avtal.

Till den del är det fråga om ändrande av ett Serviceavtal eller ändrande eller avslutande av tjänster för en enstaka Kund, avtalar Parterna om villkoren som berör detta i Serviceavtalen.

15. Överföring av avtal

En part har inte rätt att överföra avtalet utan samtycke av alla de övriga Parterna helt eller delvis till en tredje part.

Ifall uppdrag hos en Part överförs helt eller delvis till en tredje offentligrättslig aktör, förbinder Parterna sig att förhandla om en eventuell överföring av avtalet.

Parterna avtalar separat om villkor som berör överföring av Serviceavtal i Serviceavtal.

16. Meningsskiljaktigheter och lagstiftning som tillämpas

Meningsskiljaktigheter som berör avtalet avgörs i första hand genom ömsesidiga förhandlingar.

Ifall Parterna inte uppnår enighet om ärendet, avgörs de meningsskiljaktigheter som berör tolkning av detta Avtal som förvaltningsvistemål hos förvaltningsdomstol. De meningsskiljaktigheter som berör Serviceavtal lämnas att avgöras vid tingsrätt på hemorten för Serviceproducenten.

I Avtalet och Serviceavtalen tillämpas finsk lag.

17. Underskrifter

Detta avtal har undertecknats elektroniskt. Vardera Part har ett autentiskt avtalsexemplar.

HELSINGFORS STAD

[namnet på personen som undertecknar och beteckning]

HUS-SAMMANSLUTNING

[namnet på personen som undertecknar och beteckning]

ÖSTRA NYLANDS VÄLFÄRDSOMRÅDE

[namnet på personen som undertecknar och beteckning]

MELLERSTA ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE

[namnet på personen som undertecknar och beteckning]

KYMMENEDALENS VÄLFÄRDSOMRÅDE

[namnet på personen som undertecknar och beteckning]

VÄSTRA NYLANDS VÄLFÄRDSOMRÅDE

[namnet på personen som undertecknar och beteckning]

VANDA OCH KERVO VÄLFÄRDSOMRÅDE

[namnet på personen som undertecknar och beteckning]

EGENTLIGA FINLANDS VÄLFÄRDSOMRÅDE

[namnet på personen som undertecknar och beteckning]

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE

[namnet på personen som undertecknar och beteckning]

18. Bilagor

1. Serviceförteckningen vid tidpunkten för avtalets undertecknande (en förteckning som uppdateras)